

SCHENKINGEN AAN KINDEREN, BESPARING ERFBELASTING

Men kan schenken aan kinderen omdat men het leuk vindt daadwerkelijk iets aan de kinderen te geven. Het is ook mogelijk om te schenken aan kinderen zonder dat daarbij het geschonken bedrag daadwerkelijk wordt uitbetaald, met de bedoeling om:

1. na het overlijden minder erfbelasting (vroeger ook genaamd: successierecht) verschuldigd te laten zijn;
2. vermogen veilig te stellen bij opname in een verpleeghuis, etc.

Tarieven en vrijstellingen voor de schenkbelasting (jaar 2018).

	partners en kinderen	kleinkinderen	overig
€ 0,00 - € 123.248,00	10%	18%	30%
€ 123.248,00 en meer	20%	36%	40%

Vrijstellingen per kalenderjaar:

kind:	€ 5.363,00
eenmalige vrijstelling voor kind 18-40 jaar:	€ 25.731,00
extra verhoogde vrijstelling eigen woning/studie:	€ 53.602,00
kind 18-40 jaar voor eigen woning:	€ 100.800,00
overgangsregel voor eigen woning (vóór 2010):	€ 27.871,00
overgangsregel voor eigen woning (2015-2016):	€ 47.198,00
overige verkrijger 18-40 jaar voor eigen woning:	€ 100.800,00
overig:	€ 2.147,00

Alle schenkingen die door de schenker in één kalenderjaar aan één bepaalde persoon (en zijn echtgenoot/geregistreerd partner) worden gedaan, worden bij elkaar opgeteld.

De vrijstellingen en tarieven zijn derhalve van toepassing op dit totaalbedrag.

Schenking met teruglening.

Veel mensen zouden best aan hun kinderen willen schenken, maar vinden het toch ook een onplezierige gedachte "zich bij leven uit te kleden". Men weet immers niet wat er nog kan gaan gebeuren. Een methode om te schenken maar nog niets te hoeven uitbetalen, is het schenken op papier met teruglening. Dit kan men echter niet zelf regelen. Men moet daarvoor naar de notaris. Deze maakt een akte op waarin de ouders met hun kinderen overeenkomen dat de ouders aan ieder van de kinderen een bedrag schenken, welk bedrag de ouders echter meteen weer teruglenen.

Over het op die manier aan de kinderen schuldig erkende bedrag moet echter wel rente worden vergoed. Deze rente moet wel jaarlijks daadwerkelijk worden betaald. Sinds de wijziging van de Successiewet per 1 januari 2010 bedraagt deze rente tenminste 6%.

Krachtens de Wet op de Inkomstenbelasting 2001 is de door de ouders betaalde rente voor hen geen aftrekpost en de door de kinderen ontvangen rente voor hen geen belast inkomen. Het is dus heel aantrekkelijk -in het bijzonder bij grote vermogens- om substantiële bedragen te schenken onder gelijktijdige teruglening. Ter overheveling van vermogen kan dan rente tegen een tamelijk hoog percentage (doch tenminste 6%) aantrekkelijk zijn.

In de wet is een forfaitaire rendementsheffing opgenomen, waarbij een vast percentage van een deel van het vermogen tegen een vast tarief in de belastingheffing wordt betrokken. Dit geldt uiteraard zowel voor ouders als voor kinderen. De forfaitaire rendementsheffing is lange tijd 1,2% geweest. Thans (2018) wordt deze als volgt berekend.

Het forfaitaire rendement wordt vastgesteld op 2,02% voor het saldo van de bezittingen en de schulden tot € 70.800,00 (na aftrek heffingsvrij vermogen van € 30.000,00), dan wel 4,33% voor het saldo tussen € 70.800,00 en € 978.000,00, dan wel 5,38% voor het saldo van € 978.000,00 en hoger. Dit wordt belast tegen het tarief van 30%, en komt neer op een werkelijke belastingdruk van respectievelijk 0,6%, 1,3% of 1,61% van het saldo vermogen.

Opeisbaarheid.

In de schenkingsakte kan met betrekking tot de schuldig erkende bedragen worden bepaald dat deze pas opeisbaar zijn ingeval van overlijden, onder curatelestelling of het gaan naar een verpleeghuis of

soortgelijke instelling van de (langstlevende) ouder, mits in het laatste geval het vermogen per saldo bijna nul is, dus de bezittingen aan de ene kant en de schulden (waaronder die aan de kinderen) aan de andere kant bijna aan elkaar gelijk zijn.

Veilig stellen vermogen bij opname in een verpleeghuis.

Het kan van belang zijn in de schenkingsakte te vermelden dat de vordering opeisbaar is onder meer indien de ouders c.q. de langstlevende ouder verblijven/verblijft in een verzorgings- of verpleeghuis of soortgelijke instelling én het zich laat zien dat zij c.q. de langstlevende van hen deze instelling niet meer metterwoon zullen/zal verlaten ten einde weer zelfstandig te gaan wonen.

Indien een ouder wordt opgenomen in een verpleeghuis, dient een eigen bijdrage in de kosten te worden betaald ingevolge diverse wettelijke regelingen zoals de Wet langdurige zorg voorheen bekend als: de AWBZ (Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten).

Vóór 1 januari 2013 werd voor de vaststelling van de eigen bijdrage gekeken naar het inkomen, maar ook werd 4% van het vermogen in box 3 (na aftrek van het heffingsvrije vermogen) bijgeteld bij het inkomen. Na 1 januari 2013 telt niet alleen meer 4% van het vermogen in box 3 mee, maar is een extra vermogensbijtelling van 8% ingevoerd waardoor in totaal dus 12% van het box 3 vermogen (minus het heffingsvrije vermogen) wordt meegeteld voor het bepalen van de hoogte van de eigen bijdrage. Als in de schenkingsakte wordt bepaald dat de vordering -onder voorwaarden- opeisbaar is indien een ouder permanent in een verpleeghuis verblijft, verkleint dit het box 3 vermogen en daarmee eventueel ook de eigen bijdrage voor de zorg.

Voor het jaar 2018 wordt het percentage van 8% gewijzigd in 4%. Het voornemen is om dit per 1 januari 2019 weer te veranderen.

Bewaren betalingsbewijzen.

Ook is het van belang om de betalingsbewijzen (kopieën van de dagafschriften waarop de afschrijving van de rente staat vermeld) goed te bewaren. Bij de aangifte voor de erfbelasting, waar u de schuldigerkenning als schuld opvoert, vraagt de belastingdienst naar bewijzen van de rentebetaling.

Rentebetaling.

Het is van groot belang dat de rente, die de ouders verschuldigd worden aan de kinderen, ook daadwerkelijk wordt betaald. In de praktijk komt het namelijk nog al eens voor dat men de rente niet werkelijk betaalt, maar bijschrijft bij de schuld aan de kinderen. Wanneer dat gebeurt, heeft het jaarlijks schenken geen effect ter besparing van erfbelasting. Het is dus van groot belang dat niet uit gemakzucht of liquiditeitsnood de hand wordt gelicht met de feitelijke rentebetaling.

Liquiditeit.

Voor de duidelijkheid: het geschonken bedrag hoeft men, op het moment van de schenking, niet per kas of op een bankrekening te bezitten. De schenking met teruglening geschiedt "louter op papier". De rente moet wel reëel worden betaald, bij voorkeur door overmaking via de bank. Dan kan aan de fiscus altijd aangetoond worden dat de rente inderdaad ook reëel betaald is.

Verhoogde vrijstelling.

Vanaf 1 januari 2013 kan aan kinderen tussen de 18 en 40 jaar éénmalig een verhoogd vrijgesteld bedrag (€ 25.731,00 voor het jaar 2018) worden geschonken. Vóór 2013 was dat aan kinderen tussen de 18 en 35 jaar. Bij dit bedrag mag de jaarlijkse vrijstelling (€ 5.363,00) niet worden opgeteld. Het vrijgestelde bedrag ad € 25.731,00 kan worden verhoogd tot € 53.602,00 indien het kind waaraan geschonken wordt, dit bedrag gebruikt voor de aankoop, verbetering of onderhoud van een eigen woning of ter aflossing van een (hypotheek)schuld terzake van de eigen woning alsmede indien het bedrag wordt gebruikt ten behoeve van een bijzondere studie van het betreffende kind. Aan deze verhoogde vrijstelling is een aantal voorwaarden verbonden. Voorheen diende één en ander te worden vastgelegd in een notariële akte; sinds 1 januari 2012 is dat niet meer nodig. Mocht u vóór 1 januari 2010 reeds van de eenmalig verhoogde vrijstelling hebben gebruik gemaakt én het betreffende kind is nu nog geen 40 jaar, dan kan nog van de verhoogde vrijstelling gebruik worden gemaakt tot een bedrag van maximaal € 27.871,00 (overgangsregel). Mocht uw eigen kind al 40 jaar of ouder zijn, dan kan toch nog van de eenmalige vrijstelling gebruik gemaakt worden indien zijn/haar echtgenote/echtgenoot of geregistreerd partner nog niet de 40-jarige leeftijd heeft bereikt.

Op de vrijstelling dient in de aangifte een beroep te worden gedaan.

Verhoogde vrijstelling eigen woning

Vanaf 1 januari 2017 is het mogelijk om aan personen tussen de 18 en 40 jaar een bedrag van € 100.000,00 belastingvrij te schenken, mits dit bedrag wordt gebruikt voor de aankoop, verbetering of onderhoud van een eigen woning of ter aflossing van een (hypotheek)schuld terzake van de eigen woning. Aan deze schenking is echter een groot aantal voorwaarden verbonden. In het verleden gedane schenkingen zijn van invloed op de vraag tot welk bedrag van de vrijstelling gebruik kan worden gemaakt.

Indien u een dergelijke schenking wenst te doen, is het verstandig tevoren advies hierover in te winnen.

Besparing erfbelasting.

De in de loop van de jaren geschonken (schuldig erkende) bedragen behoren niet meer tot het vermogen van de schenker. Op papier behoren deze bedragen immers (als vordering) tot het vermogen van de kinderen.

Dit heeft -mede- tot gevolg dat bij het overlijden van de schenker over deze bedragen geen erfbelasting meer hoeft te worden betaald.

Een voorbeeld:

Vader, weduwnaar, heeft een vermogen van € 700.000,00. Hij heeft twee kinderen.

Indien vader niets zou doen, zouden de kinderen ieder € 350.000,00 erven en daarover zou in totaal € 107.200,00 (tarief 2018) aan erfbelasting verschuldigd zijn.

Indien vader aan ieder kind twee maal (in twee verschillende kalenderjaren) € 100.000,00 "op papier" zou schenken, is over deze schenkingen in totaal € 37.854,00 aan schenkbelasting (tarief 2018) verschuldigd.

Vader laat dan nog € 300.000,00 na. De kinderen zijn daarover in totaal € 27.200,00 aan erfbelasting verschuldigd. Deze schenkingen leveren dus in totaal een besparing van € 42.146,00 aan erfbelasting op.

Wanneer?

Veel mensen denken pas in december aan het doen van schenkingen. Het is echter mogelijk om, wanneer men bij de notaris is voor het passeren van een schenkingsakte, ook schenkingsvolmachten te laten passeren. De notaris kan dan ieder jaar begin januari met cliënt(en) contact opnemen met de vraag of deze(n) in het nieuwe jaar ook weer wil/willen schenken. Men hoeft dan niet meer langs te komen op het notariskantoor. Alles kan dan bij volmacht worden geregeld.

Indien echter sprake is van een schenking met teruglening (schenking "op papier", zie pagina 1) dient de schenker de akte wel persoonlijk te ondertekenen en kan geen gebruik worden gemaakt van een volmacht. In deze situatie kunnen de begiftigden wel bij volmacht de schenking aanvaarden.